

rozhovor
Ivan Jarina

VIDITEĽNÉ
PREPOJENIE
KONŠTRUKCIE
DOMOV A STROMOV
JE PRÍŤAŽLIVÉ AKO
POÉZIA A HUDBA

Nosnou ambíciou ateliéru VAN JARINA je humanizovať architektúru. V mnohých vyše 150-tich doterajších realizáciách ateliéru zohráva hlavnú rolu drevo v najrôznejších podobách, uplatňované s citom pre danosti prírodného materiálu, s dôrazom na vycibrené detaily a s láskou k tradícii a remeslu v moderných interpretáciách. Filozofiu tvorby svojho tímu približuje architekt Ivan Jarina v rozhovore s Ľubicou Fábri.

▲ Rodinný dom Kukučie hniezdo / 2019 / foto: Soňa Sadloňová

Čo Ťa priviedlo k architektúre z dreva?

V 90-tych rokoch ma zoznámil kamarát, ktorému som navrhoval dom pri Prahe, so skúseným staviteľom drevostavieb. Počas debaty s ním o drevených konštrukciách som sa „stratil v čase“ a zabudol, že nás čaká investor. Odvtedy v Ateliéri VAN JARINA robíme niekoľko autorských drevostavieb ročne, pričom stále skúšame niečo nové. Máme úžasný tím architektov, stavebných inžinierov a statikov, s ktorými propagujeme nadšenie pre tvorbu stavieb z dreva a z iných prírodných materiálov.

Krédom tvorby Tvojho ateliéru je „slow design“. Priblíž, prosím, jeho podstatu.

„Slow“ životný štýl vyhľadávajú ľudia, ktorí očakávajú, že svet sa im prispôsobí svojim tempom a rytmom, a nie oni zhonu sveta. Vďaka tomu začínajú vychutnávať každý okamih života, menia svoje zvyky, dbajú, aby mali čas na to, čo považujú za dôležité a zmysluplné. V architektúre „slow“ prístup sleduje podobné ciele. V procese tvorby ide o pozvanie klienta na spoločné hľadanie, ako by ho mohol novo vznikajúci priestor posunúť ďalej v životných snoch a postojoch. Drevostavba je pre tento cieľ

ideálna z hľadiska materiálovej a konštrukčnej nevyspytateľnosti: tu prasklina – tam prefarbenie, tu priehyb – tam kresba... Stále niečo, čo narúša našu túžbu po stálosti. Želaná neprecíznosť drevostavieb v konfrontácii s dokonalou krásou prírody nás núti neukončovať proces tvorby, až do posledného dňa realizácie. Až potom ostávajú stavby krásne vo svojej nedokonalosti. Drevené domy žijú a starnú spolu s nami a umožňujú nám doplniť ich a zmeniť veľmi jednoducho, kedykoľvek sa rozhodneme.

Čím si získavate priazeň investorov?

Užívatelia drevostavieb rozprávajú svojim známym príbehy, ako si začali všímať pôsobenie prírodných materiálov na seba a svoju rodinu. Bežní ľudia si čítajú štatistiky, ktoré potvrdzujú, že takmer 90% času priemerný človek trávi v interiéri. Všetci už akceptujeme nutnosť tvorenia zdravých domov, zdravých škôlok a škôl, zdravých kancelárií a nemocníc. Stále rastie vo verejnosti povedomie a pocit zodpovednosti voči prírode... Rád rozprávam svoju skúsenosť, že keď sa vraciame do nášho dreveného domu po dlhšej neprítomnosti, vchádzame do vône lesa. Že zásadne vetráme náš dom mechanickou

▲ Tréningové centrum Potôčky – Fitness / 2019 / foto: Soňa Sadloňová

mikroventiláciou a spávame celé leto priamo na prestrešenej terase. Že odkedy bývame v drevostavbe, nikto z našej 7-člennej rodiny nemusel brať antibiotiká. To sú fakty.

Ktoré z vašich diel považujete za kľúčové z hľadiska reputácie ateliéru a ktoré Ti najviac prirástlo k srdcu?

Keď sa prvýkrát zdvihla drevená konštrukcia klenby kostola v Radôstke, vďaka spolupráci s odvážnym statikom Jánom Dolinajom a s priateľom architektom Lacom Mirtom. Keď v prudkom svahu v sade vznikol dom bez použitia ťažkých mechanizmov a nezobral pri tom život jabloni, na ktorej sa hrali naše deti. A naposledy ešte, keď poctiví majstri pri stavbe mestskej vily vo Vrútkach iniciatívne vybrúšili CLT panely, ktoré mali zostať prírodné, surové.

S akými najväčšími ťažkosťami sa stretávate pri realizácii vašich projektov?

Vieš, že nerád nariekam a problémy sú na to, aby sme ich riešili a vďaka tomu stále rástli ľudsky a odborne... Takže ďakujem za každého klienta, ktorý je preplnený dojmami z časopisov a Pinterestu, že mu môžem pomôcť ich upratať

a vytvoriť spolu s ním niečo výnimočné a zároveň prirodzené. Ďakujem za každého dodávateľa, ktorý nemá skúsenosti s drevostavbami, že ma núti robiť čoraz precíznejšie projekty, ktoré mu vysvetlia, ako má spraviť každý detail. Ďakujem za vysoké ceny materiálov, ktoré ma nútia hľadať inovatívne riešenia pre našich klientov a spolu s nimi zažívať radosť z minimalizmu. Teším sa s mojimi klientmi, keď sa vzdajú niektorých vymožeností, ktoré by si mohli dopriať, ale ich vedome odmietnu – anglicky refuse, popri reuse, reduce, rot & recycle, ku ktorým ich vediem. Cítim vždy zadostučinenie, keď sa mi podarí dať niečomu, čo bolo odsúdené na zánik, nové použitie, nový život. V poslednom čase mám radosť z rekonštrukcií historických objektov.

▲ Rodinný dom Stodola – interiér / 2016 / foto: Soňa Sadloňová

▲ Rodinný dom Pri lese / 2017 / foto: Soňa Sadloňová

▲ Vinohradnícky dom na Zobore / 2018 / foto: xxx

▲ Rodinný dom Stodola / 2016 / foto: Soňa Sadloňová

Máš nejaký sen, víziu, čo by si rád navrhol a postavil z dreva?

Navrhnuť a potom zažiť takú konštrukciu domu vytvoreného človekom, ktorá ho utvrdí v tom, že svet je krásny a netreba sa pred ním chrániť, ale naopak. Viditeľné prepojenie konštrukcie domov a stromov je príťažlivé ako poézia a hudba.

Ďakujem za rozhovor.

▲ Ivan Jarina & Ateliér VAN JARINA

Ivan Jarina (19??, mesto?) založil Ateliér architektúry a dizajnu VAN JARINA v roku 1997. V súčasnosti tvoria tím ateliéru kreatívni architekti, projektanti, stavební inžinieri a dizajnéri so skúsenosťami a praxou v Európe i vo svete. V ateliéri navrhujú a projektujú širokú škálu stavieb od rodinných domov a väčších obytných celkov, cez veľké stavebné projekty polyfunkčných budov až po urbanizmus a krajinnú architektúru. Zaoberajú sa tvorbou novostavieb i rekonštrukciami. Hoci ich portfólio netvorí výhradne drevostavby, spôsob akým pracujú s drevom v architektúre možno označiť „výkladnou skriňou“ fortieľa ateliéru. „Jarinovci“ nasledujú princípy „slow designu“, navrhujú a projektujú s tvrdohlavou dôslednosťou, až kým nedosiahnu ľudský rozmer a zaujímavosť ušľachtilosti diela. Uprednostňujú prírodné materiály a tradíciu v modernom vyhotovení s netradičným použitím. Tvoria jednoduché a zároveň originálne detaily, ktorým venujú potrebný čas. Pracujú s najnovšími technológiami, no súčasne dbajú o humanitný a individuálny výraz stavieb. Cieľom ich úsilia je hľadanie dokonalosti a maximálne uspokojenie klienta v duchu motto „s úctou k miestu, ku klientovi i k sebe samým“.

www.jarina.sk